



Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över Budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas i anslutning till detta avsnitt.

Utskottet behandlar skattefrågorna och beräkningen av statsbudgetens inkomster i yttrande 2015/16:SkU1y Skattefrågor i budgetpropositionen för 2016.

I detta yttrande behandlar utskottet ramen för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Sammanfattning

Skatteutskottet tillstyrker att ramen för 2016 års utgifter inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution fastställs till den nivå som regeringen föreslår och att riksdagen godkänner de preliminära ramar för 2017 och 2018 som regeringen föreslår som riktlinje för regeringens budgetarbete. Motionsförslagen om andra ramar avstyrks.

I avvikande meningar från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna föreslås att ramen för utgiftsområdet bestäms till en högre nivå för 2016. Centerpartiet och Folkpartiet föreslår i avvikande meningar att ramen bestäms till en lägre nivå.

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till ram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution och avstyrker motionsförslagen om högre respektive lägre ramar.

Jämför avvikande meningar 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (FP) och 5 (KD).

Utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för medborgare och näringsliv samt motverka brottslighet.

Kärnan i utgiftsområdet utgörs av beskattning, uppbörd av skatt, tull och avgifter samt verkställighet och indrivning av skatter och avgifter. I nära anknytning till detta finns starkt integrerade verksamheter med andra syften som antingen följer av eller direkt stöder arbetet med huvuduppgifterna, exempelvis folkbokföring, id-kort, fastighetstaxering, bouppteckningar, gränsskydd och verkställighet av enskildas betalningsanspråk. Inom skatte-, tull- och exekutionsområdet bedrivs även brottsbekämpning.

Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket är förvaltningsmyndigheter för respektive huvuduppgift. Kustbevakningen bedriver viss verksamhet inom utgiftsområdet genom att medverka i övervaknings- och kontrollverksamheten och ansvara för tullkontrollen till sjöss.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att riksdagen beslutar om en fördelning av utgifter på utgiftsområden som innebär att ramen för utgiftsområde 3 bestäms till 10 783 miljoner kronor för 2016 och att riksdagen som riktlinje för regeringens budgetarbete godkänner en preliminär fördelning på utgiftsområden som innebär att ramarna för utgiftsområde 3 bestäms till 10 928 miljoner kronor för 2017 och 11 118 miljoner kronor för 2018. Till detta fogar regeringen en beräkning för 2019 på 11 338 miljoner kronor.

I förhållande till 2015 års vårproposition ökar ramen för utgiftsområde 3 med 13 miljoner kronor 2016, och minskar med 4 miljoner kronor 2017, 28 miljoner kronor 2018 och 67 miljoner kronor 2019, främst till följd av nya reformer och tekniska justeringar.

Skattepolitikens främsta syfte är att finansiera den gemensamma välfärden, olika samhällsfunktioner och andra offentliga utgifter. Vid sidan om detta ska den även skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt, hög sysselsättning och ett rättvist fördelat välstånd. Myndigheterna inom utgiftsområdet ska underlätta för medborgare och företag att göra rätt för sig. De som kommer i kontakt med myndigheterna ska få en enhetlig behandling och känna förtroende för rättssäkerheten i regelsystemen. Kvinnor och män ska ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheterna.

De regelverk och rutiner som myndigheterna själva disponerar över ska vara så enkla som möjligt. För att stärka legitimiteten ska dessa vara möjliga att förstå och inte leda till onödigt stora administrativa kostnader för dem som ska tillämpa reglerna. Nyttan av förenklingar ska dock alltid vägas mot behovet av att säkerställa uppbörden och intäkterna samt motverka fel och fusk. Myndigheterna ska bidra med att utarbeta förslag till förenklingar av de nationella och internationella regelverken, med beaktande av behovet av kontrollmöjligheter.

Kontroller och sanktioner syftar till att förstärka och upprätthålla normer och att se till att regelverken följs. Det är viktigt att säkerställa att systemen inte missbrukas. Myndigheterna ska utifrån sina respektive kompetensområden fortsätta att delta i arbetet mot grov organiserad brottslighet (GOB).

Fortsatta förändringar och rationaliseringar är nödvändiga för att klara av framtidens krav. Standardisering och automatisering av arbetsflöden liksom utveckling av elektroniska tjänster för att effektivisera är av stor betydelse. Myndigheternas utveckling ska förbättra servicen till medborgare och företagen och i lämpliga delar bygga på gemensamma lösningar för statsförvaltningen.

De öppna gränserna och en alltmer globaliserad ekonomi gör att det finns ett ökat behov av att skydda den svenska skattebasen och säkerställa effektivt användande av automatiskt informationsutbyte. Regeringen föreslår därför en förstärkning av anslaget för att myndigheten successivt ska kunna bygga upp kompetens. Förstärkningen sker med 10 000 000 kronor 2016, 20 000 000 kronor 2017 och 25 000 000 kronor 2018 och varaktigt med 25 000 000 kronor fr.o.m. 2019.

Enligt lagen (2015:417) om arv i internationella situationer är Skatteverket sedan den 1 augusti 2015 behörig myndighet för utfärdande av europeiska arvsintyg. Skatteverket har rätt att ta ut avgift vid ansökan om ett europeiskt arvsintyg, men disponerar inte dessa intäkter. För denna ärendehandläggning föreslår regeringen att anslaget ökas varaktigt med 1 400 000 kronor fr.o.m. 2016.

I syfte att bidra med finansiering till regeringens prioriterade satsningar föreslås att anslaget minskas varaktigt med 17 769 000 kronor fr.o.m. 2016.

Med anledning av införandet av ersättning för höga sjuklönekostnader 2015 ökades Skatteverkets anslag tillfälligt med 2 400 000 kronor. Regeringen föreslår att 600 000 kronor kvarstår varaktigt fr.o.m. 2016.

Ekobrottsmyndigheten får ökade kostnader för hantering av skattetillägg i enlighet med det som föreslås i proposition 2014/15:131 Skattetillägg: Dubbelprövningsförbudet och andra rättssäkerhetsfrågor. Därför föreslås att 4 000 000 kronor överförs engångsvis 2016 och 1 700 000 kronor varaktigt fr.o.m. 2016 till utgiftsområde 4 Rättsväsendet anslag 1:4 Ekobrottsmyndigheten.

Den 1 januari 2016 införs s.k. redovisningscentraler för taxitrafik. Taxiföretagen blir skyldiga att överföra taxameteruppgifter till redovisningscentralerna som i sin tur blir skyldiga att lämna ut dessa uppgifter till Skatteverket för användning i skattekontrollverksamheten. Transportstyrelsen får meddela föreskrifter efter att ha gett Skatteverket tillfälle att yttra sig. För detta ändamål föreslår regeringen att 1 000 000 kronor överförs varaktigt fr.o.m. 2016 till utgiftsområde 22 Kommunikationer anslaget 1:12 Transportstyrelsen.

Slutligen föreslår regeringen att 700 000 kronor överförs engångsvis 2016 till utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning anslaget 1:13 Bokföringsnämnden för normgivningsarbete med anledning av ny lagstiftning på bokföringsområdet.

Anslaget får användas för Skatteverkets förvaltningsutgifter inklusive vissa nämnder och bidrag till vissa internationella organisationer inom skatteområdet samt maximalt 30 000 000 kronor i ersättningsbelopp enligt vissa lagar.

I budgetpropositionen för 2014 tillfördes Tullverket tillfälliga medel t.o.m. 2017 för arbetet med införande av en ny unionstullkodex (UCC). För 2016 uppgår dessa medel till 34 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att anslaget varaktigt minskas med 4 297 000 kronor fr.o.m. 2016 för att bidra med finansiering till regeringens prioriterade satsningar.

För att finansiera de forensiska utredningar som Nationellt forensiskt center utför åt Tullverket och Skatteverket föreslås att anslaget minskas varaktigt med 1 000 000 kronor fr.o.m. 2016. Anslaget 1:1 Polismyndigheten under utgiftsområde 4 Rättsväsendet föreslås öka med motsvarande belopp.

Arbetet med att motverka överskuldsättning är prioriterat, och regeringen har i denna proposition föreslagit en samlad strategi för området. I strategin aviseras bl.a. ändrade skuldsaneringsregler som kommer att innebära utökade arbetsuppgifter och krav på myndigheten. Regeringen föreslår därför att Kronofogdemyndighetens anslag ökas varaktigt. Förstärkningen sker med 10 000 000 kronor 2016, 10 000 000 kronor 2017, 15 000 000 kronor 2018 och 15 000 000 kronor varaktigt fr.o.m. 2019.

I anknytning till arbetet med överskuldssättningsfrågor avser regeringen även att lämna lagförslag om skuldsanering för företagare. För detta ändamål föreslår regeringen att Kronofogdemyndigheten planenligt tillförs 10 000 000 kronor under perioden 2016–2018.

Anslaget föreslås minska med 4 539 000 kronor fr.o.m. 2016 varaktigt för att bidra med finansiering till regeringens prioriterade satsningar.

Motionerna

I motion 2015/16:3043 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 3 och 4 höjer Moderaterna ramen för utgiftsområdet jämfört med regeringens budgetförslag med 5 miljoner kronor 2016, och sänker ramen med 35 miljoner kronor respektive 95 miljoner kronor för perioden 2017–2018. Skatteverkets anslag föreslås höjas med 5 miljoner kronor per år. För att finansiera prioriterade satsningar görs en justering av de anslag som berörs av PLO-uppräknings. Detta ger enligt motionärerna ett ökat effektiviseringsstryck och tar till vara besparingsmöjligheter hos myndigheterna.

I motion 2015/16:761 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) höjs ramen jämfört med regeringens budgetförslag med 269 miljoner kronor för 2016, 240 miljoner kronor för 2017 samt 281 miljoner kronor för 2018. Detta för att Skatteverket behöver utveckla sitt arbete med skattekontroller och för att Tullverket bättre ska kunna bemöta och hantera ökade risker med yrkeskriminellas aktiviteter i form av illegal införsel av såväl vapen som tobak, alkohol och narkotika.

I motion 2015/16:3223 av Anders W Jonsson m.fl. (C) sänks ramen för utgiftsområdet jämfört med regeringens budgetförslag med 15 miljoner kronor för 2016 och 2017 samt med 20 miljoner kronor för 2018.

I motion 2015/16:3244 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkandena 3 och 4 sänks ramen för utgiftsområdet jämfört med regeringens budgetförslag med 15 miljoner kronor för 2016, 55 miljoner kronor för 2017 samt 97 miljoner kronor för 2018. För att genomföra och administrera den kemikalieskatt som Folkpartiet föreslår under utgiftsområde 20 stärker man anslaget 1:1 Skatteverket med 19 miljoner kronor för 2016. Anslaget 1:3 Tullverket stärks i samma syfte med 6 miljoner kronor för 2016. Anslagshöjningarna följer de rekommendationer som ges i betänkandet SOU 2015:30. Vidare föreslår motionärerna att PLO-uppräknings för perioden 2016–2018 justeras på samma sätt som för innevarande budgetår.

I motion 2015/16:2512 av Andreas Carlson m.fl. (KD) höjs ramen för utgiftsområdet jämfört med regeringens budgetförslag med 10 miljoner kronor för 2016, och minskas med 10 miljoner kronor för 2018. Motionärerna föreslår vidare att Kronofogdemyndigheten tillförs medel för arbetet med att motverka överskuldssättning.

Utskottets ställningstagande

Regeringens förslag till ramar för utgiftsområde 3 och de förändringar som föreslås av M, SD, C, FP respektive KD framgår av följande tabeller.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Tusental kronor

År	Regeringen	M	SD	C	FP	KD
2016	10 782 946	+5 000	+268 600	–14 539	–15 000	+10 000

Förslag till preliminära utgiftsramar för 2017 och 2108 samt beräkning för 2019 för utgiftsområdet

Miljoner kronor

År	Regeringen	M	SD	C	FP	KD
2017	10 928	-35	+240	-15	-55	+/-0
2018	11 118	-95	+281	-20	-97	-10
2019	11 338	-165	+289	-20	+/-0	-10

Utskottet konstaterar att myndigheternas måluppfyllelse är god och att de i hög grad bidrar till att uppfylla målet för utgiftsområdet. Utskottet delar regeringens bedömning att samtliga myndigheter bedriver ett positivt och långsiktigt arbete med att stärka medborgarnas och företagens förtroende för myndigheterna.

Ett högt förtroende för skattesystemet kräver åtgärder för att bekämpa skattebrott, skattefusk och skatteundandraganden. Skattefusk och aggressiv skatteplanering skapar illojal konkurrens, underminerar skattemoralen och är samhällsekonomiskt kostsam eftersom andra måste betala för dem som inte betalar. Att motverka skattefusk och aggressiv skatteplanering är en hög politisk prioritering. En minskning av skattefelet kan bredda skattebaserna. Genom att Skatteverket följer skattefelets utveckling kan brister och områden med hög risk identifieras och lämpliga åtgärder vidtas. Utskottet välkomnar därför regeringens förtydligade uppdrag till Skatteverket att utveckla möjligheterna till att med större precision bedöma skattefelets utveckling.

Tullens brottsbekämpande verksamhet utgör ett betydande hinder för storskalig smuggling. Myndighetens ingripande mot kriminella och beslag av varor har gjort det svårare för illegala varor att nå marknaden. Det är positivt att samarbetet med polisen har utvecklats när det gäller smuggling av vapen. Utskottet noterar emellertid att Tullverkets arbete med att utveckla modellen för bedömning av skattefelets utveckling ännu inte är klar. Det är viktigt att reglerna om in- och utförsel följs och att resurserna i kontrollverksamheten koncentreras till de områden där risken för fel och fusk är högst. Utskottet kommer att följa Tullverkets arbete med att följa skattefelets utveckling. Utskottet välkomnar regeringens uppdrag till Tullverket att tillsammans med Ekobrottsmyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket förstärka det gemensamma arbetet för att förhindra den illegala införseln av alkohol.

Kronofogdemyndighetens stärkande och aktiverande arbetssätt är betydelsefullt för att på längre sikt minska antalet överskuldsetta i samhället. På kort sikt har det bidragit till att antalet skuldsaneringsansökningar har ökat. Utskottet välkomnar regeringens förslag att ge Kronofogdemyndigheten en central roll i det nya skuldsaneringsförfarandet, som presenteras i denna budgetproposition.

Enligt utskottets mening tillgodoser regeringens förslag väl behovet av effektivt arbete mot skattefusk och annan brottsbekämpande verksamhet. Fortsatta förändringar och rationaliseringar är nödvändiga för att klara av framtidens krav. Standardisering och automatisering av arbetsflöden liksom utveckling av elektroniska tjänster för att effektivisera är av stor betydelse. Myndigheternas utveckling med att förbättra servicen till medborgarna och företagen är angelägen och att den byggs på gemensamma lösningar för statsförvaltningen. Utskottet vill samtidigt understryka vikten av att myndigheternas arbete mot grov organiserad brottslighet utvecklas.

Därmed tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motionerna.

Stockholm den 22 oktober 2015

På skatteutskottets vägnar

Per Åsling

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Åsling (C), Leif Jakobsson (S), Sara Karlsson (S), Peter Persson (S), Helena Bouveng (M), Hannah Bergstedt (S), Rasmus Ling (MP), Anette Åkesson (M), Adnan Dibrani (S), David Lång (SD), Mats Persson (FP), Daniel Sestrajcic (V), Aron Modig (KD), Patrik Lundqvist (S), Erik Andersson (M), Olle Felten (SD) och Ulf Berg (M).

Avvikande meningar

1. Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (M)

Helena Bouveng (M), Anette Åkesson (M), Erik Andersson (M) och Ulf Berg (M) anför:

Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket bör få ett särskilt uppdrag för att utreda finansieringen av terrorism. För att finansiera utredningen bör anslagen till dessa två myndigheter öka med 10 miljoner kronor per år. Skatteverkets anslag föreslås höjas med 5 miljoner kronor per år. För att finansiera prioriterade satsningar görs en justering av de anslag som berörs av PLO-uppräknings. Detta ger ett ökat effektiviseringsstryck och tar till vara besparingsmöjligheter hos myndigheterna. Effekten av justeringen motsvarar en 30-procentig minskning av PLO-uppräknings under perioden 2017–2019.

2. Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (SD)

David Lång (SD) och Olle Felten (SD) anför:

Det är viktigt att den offentliga sektorn har en förutsägbar grund för inbetalningarna av skatt. För att det ska vara möjligt att upprätthålla stabilitet och förutsägbarhet i inbetalningarna behöver Skatteverket utveckla sitt arbete med skattekontroller. Därför anslår Sverigedemokraterna mer medel till Skatteverket för detta. De yrkeskriminella aktiviteterna har påvisats öka när det gäller illegal införsel av såväl vapen som tobak, alkohol och narkotika. Tullen har i detta läge inte kunnat utveckla säkerheten för personalen vid gränskontrollstationerna i tillräcklig omfattning. Det är en viktig åtgärd som bör prioriteras inom Tullverket. Därför vill Sverigedemokraterna öka anslagen till Tullverkets organisation för att bättre kunna bemöta och hantera dessa ökade risker.

3. Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (C)

Per Åsling (C) anför:

Centerpartiet anser att Kronofogdemyndighetens uppdrag att motverka över-
skuldsättning bland privatpersoner och företag är viktigt. Samtidigt bedömer vi att myndigheten klarar detta med ett tillskott om 5 miljoner kronor, varför vårt ramanslag är 15 miljoner kronor lägre än regeringens förslag.

4. Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (FP)

Mats Persson (FP) anför:

För att genomföra och administrera den kemikalieskatt som Folkpartiet föreslår under utgiftsområde 20 stärker vi anslaget 1:1 Skatteverket med 19 miljoner kronor för 2016. Anslaget 1:3 Tullverket stärks i samma syfte med 6 miljoner för 2016. Anslagshöjningarna följer de rekommendationer som ges i betänkandet SOU 2015:30. Folkpartiet Liberalerna föreslår att PLO-uppräknningen för perioden 2016–2018 justeras på samma sätt som för innevarande budgetår.

5. Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (KD)

Aron Modig (KD) anför:

I budgetpropositionen för 2016 tillför regeringen Skatteverket vissa ytterligare medel för att den ser ett ökat behov att skydda den svenska skattebasen och säkerställa ett effektivt användande av automatiskt informationsutbyte. Kristdemokraterna bedömer att Skatteverket kan klara detta inom ramen för det befintliga anslaget. Kristdemokraterna föreslår att Kronofogdemyndigheten tillförs medel för arbetet med att motverka överskuldssättning. Detta arbete bör exempelvis ta sig uttryck i förstärkt förebyggande arbete och i åtgärder för att undvika långa handläggningstider.